

Ár 2024, þriðjudaginn 16. júlí, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Auður Inga Ingvarsdóttir, formaður, Ágúst Bragi Björnsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Hrannar Jónsson og Jóhann Tómas Sigurðsson.

Fyrir er tekið **mál nr. 34/2023**:

Málskotsaðili M
gegn
Fjármálafyrirtækinu F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 31. ágúst 2023, með kvörtun sóknaraðila, dags. 28. ágúst 2023. Með tölvupósti nefndarinnar 5. september 2023 var kvörtunin send varnaraðila og varnaraðila gefinn kostur á að tjá sig um kvörtunina og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dags. 17. október 2023. Var bréfið sent sóknaraðila, með tölvupósti nefndarinnar 19. október 2023, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust frá sóknaraðila með tölvupósti dags. 17. nóvember 2023. Með tölvupósti nefndarinnar 23. nóvember 2023 var varnaraðila veittur kostur á að gera athugasemdir við bréf sóknaraðila. Samkvæmt tölvupósti frá varnaraðila 4. janúar 2024 voru engar frekari athugasemdir.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 6. júní og 16. júlí 2024.

II.

Málsatvik.

Hinn 30. nóvember 2022 keypti sóknaraðili frímerki af uppboðshúsinu Bruun Rasmusen A/S í Kaupmannahöfn (hér eftir nefndur söluaðili). Sama dag greiddi sóknaraðili 157.440,- DKK fyrir vörurnar og fékk þær afhentar. Fjárhæðina greiddi sóknaraðili með debetkorti félagsins útgefnu af varnaraðila og var greiðslan heimiluð og auðkennd með PIN-númeri af hálfu sóknaraðila.

Hinn 20. janúar 2023 barst sóknaraðila tölvupóstur frá söluaðila þar sem óskað var staðfestingar á því að hið keypta hefði verið flutt frá Danmörku en að öðrum kosti yrði söluaðili að gefa út nýjan reikning með fullum virðisaukaskatti sem sóknaraðila bæri að standa skil. Í febrúar 2023 ítrekaði söluaðila beiðni sína við sóknaraðila í þriggja ána viðbragða af hálfu sóknaraðila. Hinn 19. apríl 2023 barst sóknaraðila svo uppfærður reikningur frá söluaðila að viðbættum virðisaukaskatti 39.360,- DKK og í kjölfarið var upphæðin skuldfærð af debetreikningi sóknaraðila hinn 2. maí 2023 í íslenskum krónum að fjárhæð 837.230 kr.

Sóknaraðili sendi varnaraðila endurkröfubeiðni vegna skuldfærslunnar 10. maí 2023. Endurkröfubeiðni sína reisti sóknaraðili á þeim grunni að kaupverð fyrir vörurnar hefði verið greitt að fullu 30. nóvember 2022 og þar með hafi viðskiptum sóknaraðila

við söluaðila verið lokið. Sóknaraðili hafi ekki samþykkt síðari færsluna með pin-númeri og þannig hafi skuldfærsla af korti sóknaraðila verið óheimil. Varnaraðili kveðst hafa tekið endurkröfubeiðni sóknaraðila til skoðunar ásamt endurkröfudeild Mastercard. Beiðni sóknaraðila hafi svo verið hafnað með þeim rökum að skuldfærslan hafi verið vegna greiðslu á virðisaukaskatti sem sóknaraðila bar að standa skil á.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að varnaraðila verði gert að endurgreiða sér 837.230 krónur, með dráttarvöxtum frá úttektardegi 2. maí 2023, auk 50.000 króna vegna málskotsgjalds. Þá krefst sóknaraðili þess að varnaraðili greiði áfallinn kostnað við rekstur málsins.

Sóknaraðili kveðst standa í þeirri trú að viðskiptum hans við söluaðila hafi lokið þegar hann greiddi uppboðsverð ásamt þóknun að fjárhæð 147.440,- DKK fyrir frímerkin 30. nóvember 2022. Sóknaraðili telur skuldfærslu söluaðila af debetkorti félagsins 2. maí 2023 hafa verið óheimila með öllu. Sóknaraðili vísar til þess að þegar greitt hafi verið fyrir frímerkin með debetkorti í nóvember 2022 hafi greiðslan verið staðfest sérstaklega með innsætti pin-númers. Seinni skuldfærslan hafi aftur á móti verið framkvæmd án heimildar þar sem sérstök staðfesting prókúruhafa félagsins hafi ekki verið veitt fyrir henni.

Í viðbótarathugasemdum sínum kveður sóknaraðili varnaraðila halda því fram að heimild hafi stofnast til handa söluaðila til fjárráttar af bankareikningi sóknaraðila 2. maí 2023 vegna viðskiptanna 30. nóvember 2022. Sóknaraðili kveður þá heimild söluaðila vera fráleita og óheimila með öllu. Um sé að ræða hreinan og kláran þjófnað af reikningi félagsins. Sóknaraðili vísar til þess að föndrað hafi verið við þjófnaðinn að kvöldi 2. maí 2023. Nánar tiltekið kl. 19:22 að íslenskum staðartíma eða kl. 20:22 á dönskum tíma. Þannig hafi þjófnaðurinn verið unninn í næturvinnu sem sóknaraðili telur afar sérstakt þar sem næturvinna sé nánast ekki unnin í dönskum fyrirtækjum. Sóknaraðili telur varnaraðila hafa staðfest þann þjófnað sem færsluhirðir.

Sóknaraðili telur reikning söluaðila sem sendur var sóknaraðila með tölvupósti löngu eftir að kaupin áttu sér stað ekki uppfylla skýrar kröfur um skráningu bókhalds, sbr. 17. og 9. gr. laga um bókhald nr. 145/1994. Í þessu sambandi telur sóknaraðili rétt að taka fram að dönsk lög um skráningu bókhalds séu ekki ósvipuð þeim íslensku. Sóknaraðili kveður þá upphæð sem stolið hafi verið af reikningi sóknaraðila 2. maí 2023 byggja á tölvupósti sem uppfylli ekki kröfur um skráningu bókhalds, hvorki á Íslandi né í Danmörku. Sóknaraðili segir ekki mark takandi á reikningnum enda hvíli ekki skylda á varnaraðila að hafa eftirlit með því hvort sóknaraðili standi skil á virðisaukaskatti á Íslandi eða í Danmörku. Sú ábyrgð hvíli á sóknaraðila og sé varnaraðila alls óviðkomandi. Þar með sé varnaraðili ábyrgur fyrir hinum stolnu fjármunum og beri að skila þeim til baka til sóknaraðila.

Sóknaraðili tekur fram að sóknaraðili hafi aldrei viðurkennt þann möguleika að stofnast hafi til framsals á prókúru þótt félagið hafi stofnað til greiðslu að andvirði uppboðsverðs vörunnar sem greidd var við hamarshögg 30. nóvember 2022. Sóknaraðili telur söluaðila ábyrgan fyrir því sem upp kann að koma eftir það tímamark og verði söluaðili sjálfur að bera hallann af eigin mistökum.

Sóknaraðili kveður varnaraðila ábyrgan fyrir því að brotist hafi verið inn á reikning hans og fjármunum stolið af honum. Varnaraðili vísi mikið til þess að unnið sé eftir ströngu kerfi EuroCard International en minnst ekki einu orði á sitt eigið stranga

kerfi sem ætlað sé að vernda viðskiptavini varnaraðila. Sóknaraðili vísar til þess að krafa hans beinist að varnaraðila en ekki Eurocard og því sé hugsanlegur bótaréttur varnaraðila hjá Eurocard málinu óviðkomandi. Sóknaraðili telur aðferðir varnaraðila eingöngu vera í þeim tilgangi að firra varnaraðila ábyrgð sem vörsluaðila á fjármunum sóknaraðila.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að öllum kröfum sóknaraðila í máli þessu verði hafnað. Varnaraðili vísar til þess að sóknaraðili haldi því fram að viðskiptum milli sóknaraðila og söluaðila hafi verið lokið þegar sóknaraðili greiddi fyrir hið keypta 30. nóvember 2022. Í fylgigögnum með kvörtun sóknaraðila megi m.a. sjá reikning sem sóknaraðili hafi fengið við kaupin. Þar sé skýrlega tekið fram að greiða skuli að auki 39.360,- DKK í virðisaukaskatt verði hið keypta flutt frá Danmörku. Varnaraðili telur sóknaraðila því hafa mátt vera ljóst að honum bæri að standa skil á virðisaukaskatti og að það væri á ábyrgð sóknaraðila að afla sér upplýsinga um hvernig ætti að greiða væri sóknaraðili í óvissu þar um.

Varnaraðili vísar til þess að í kaupskilmálum söluaðila vegna netuppboða komi fram að fyrirtæki sem skráð séu í öðrum aðildarríkjum ESB geti fengið undanþágu frá greiðslu virðisaukaskatts í Danmörku. Til þess að slík undanþága verði veitt þurfi kaupandi að afhenta söluaðila staðfestingu á því að hið keypta hafi verið flutt úr landi og að virðisaukaskattur hafi verið gerður upp samkvæmt lögum og reglum þar sem kaupandi er virðisaukaskattskyldur. Varnaraðili vísar jafnframt til þess að skýrlega hafi komið fram í tölvupósti söluaðila til sóknaraðila 1. febrúar 2023 að staðfesting yrði að berast innan þriggja mánaða frá afhendingu hins keypta. Að öðrum kosti yrði gefinn út nýr reikningur sem gerði ráð fyrir greiðslu virðisaukaskatts af kaupverðinu.

Varnaraðili telur sig ekki geta borið ábyrgð á því að sóknaraðili hafi ekki kynnt sér skilmála söluaðila um greiðslu opinberra gjalda vegna netuppboða nægjanlega vel. Að sama skapi verði varnaraðili ekki gerður ábyrgur fyrir því að sóknaraðili hafi ekki brugðist við tölvupóstum söluaðila vegna greiðslu virðisaukaskatts af hinu keypta. Varnaraðili vísar til þess að söluaðila beri samkvæmt lögum að innheimta virðisaukaskatt af hinu selda hafi kaupandi ekki lagt fram gögn sem staðfesti að kaupandi hafi staðið skil á honum sjálfur.

Varnaraðili vísar til þess að 10. maí 2023 hafi sóknaraðili hafið endurkröfufurli hjá varnaraðila á þeim grundvelli að sóknaraðili hafi ekki samþykkt að hin umdeilda fjárhæð yrði dregin af debetkorti hans. Varnaraðili bendir á að um þessi viðskipti gildi debetkortaskilmálar varnaraðila og lög um greiðsluþjónustu nr. 114/2021. Varnaraðili vísar til þess að endurkröfubeiðni sóknaraðila hafi verið hafnað m.a. á grundvelli gagna sem varnaraðila hafi borist frá söluaðila. Samkvæmt gögnunum hafi söluaðili óskað eftir því í janúar 2023 að sóknaraðili legði fram staðfestingu á því að hið keypta hefði verið flutt frá Danmörku. Að öðrum kosti þyrfti söluaðili að gefa út nýjan reikning með fullum virðisaukaskatti sem sóknaraðila bæri að standa skil á við söluaðila. Varnaraðili telur sóknaraðila ekki hafa sýnt fram á hafa orðið við þeirri beiðni söluaðila og sé þar með ljóst að umrædd skuldfærsla sé ekki til komin vegna aðgerða eða aðgerðaleysis varnaraðila. Sóknaraðili hafi að sama skapi ekki sýnt fram á að hafa orðið fyrir fjárhagslegu tjóni sem varnaraðili beri ábyrgð á enda hafi sóknaraðili ekki lagt fram gögn sem staðfesta að hann hafi staðið skil á virðisaukaskatti vegna hins keypta.

Varnaraðili telur sig hafa gert allt sem í hans valdi stendur til þess aðstoða sóknaraðila að komast til botns í málinu. Þá hafi hann jafnframt leiðbeint sóknaraðila um hvaða úrræði honum standi til boða. Varnaraðili getur ekki fallast á að sóknaraðili hafi orðið fyrir fjárhagslegu tjóni í þessu máli enda hafi greiðsluskylda sóknaraðila verið afdráttarlaus frá upphafi. Varnaraðili telur það koma í hlut sóknaraðila að sýna fram á það við söluaðila að sóknaraðili uppfylli skilyrði til undanþágu frá greiðslu virðisaukaskatts í Danmörku. Slíkt verið sóknaraðili að bera upp sjálfur en varnaraðili eða endurkröfufurli bankans.

Varnaraðili mótmælir jafnframt þeirri staðhæfingu sóknaraðila að ábyrgðin á fjárhagslegu tjóni hans hvíli á varnaraðila þar sem að hin umþrætta greiðsla hafi ekki verið staðfest með pin-númeri. Varnaraðili vísar til þess að sóknaraðili hafi greitt fyrir vöruna og staðfest greiðsluna með pin-númeri 30. nóvember 2022. Varnaraðili vísar í þessu sambandi til 81. gr. laga um greiðsluþjónustu nr. 114/2021. Ákvæðið hafi að geyma heimild til handa greiðsluþjónustuveitanda til þess að frysta fjármuni á greiðslureikningi greiðanda þegar kortatengd greiðsla er sett af stað af eða fyrir milligöngu viðtakanda hennar (hér söluaðila) og nákvæm fjárhæð greiðslunnar er ekki þekkt þegar greiðslan er samþykkt. Ljóst sé að söluaðili hafi tekið fram í útgefni söluvittun 30. nóvember 2022 að hina umþrætta fjárhæð 39.360,- DKK gæti þurft að greiðayrði varan ekki flutt úr landi.

Varnaraðili kveður söluaðila hafa kallað eftir heimild á greiðslukorti sóknaraðila með vísan til 81. gr. laga nr. 114/2021. Sóknaraðili hafi síðan verið veittur frestur til þess að skila inn umbeðnum gögnum og hafi hluti greiðslunnar verið frystur á meðan. Varnaraðili vísar til þess að samkvæmt gögnum frá söluaðila hafi söluaðili ítrekað kallað eftir gögnum frá sóknaraðila í janúar og febrúar 2023. Ekkert liggi fyrir um það hvort sóknaraðili hafi svarað beiðnum söluaðilans. Af þeim sökum hafi söluaðila verið nauðsynlegt að senda sóknaraðila uppfærðan reikning 19. apríl 2023 og í kjölfarið að skuldfæra fjárhæðina af korti sóknaraðila 2. maí 2023. Með vísan til fyrirnefndrar 81. gr. laga nr. 114/2021 telur varnaraðili sóknaraðila þannig hafa samþykkt skuldfærsluna 2. maí 2023 með innsletti pin-númers við kaup á frímerkjunum 30. nóvember 2022. Slík auðkenning korthafa sé fullnægjandi og í samræmi við V. tölul. b- liðar. 3. gr. debetkortaskilmála varnaraðila. Varnaraðili mótmælir þannig staðhæfingum sóknaraðila um að sóknaraðili hafi ekki samþykkt síðari skuldfærsluna og að hún hafi verið ranglega tekin af korti sóknaraðila.

Varnaraðili telur synjun á endurkröfubeiðni sóknaraðila vera rétta og byggða á lögmatum forsendum enda hafi sóknaraðili ekki sýnt fram á að hafa staðið skil á umræddum virðisaukaskatti með öðrum hætti.

V.

Niðurstaða.

Mál þetta snýst um það hvort varnaraðila hafi verið heimilt að skuldfæra 837.230 kr. af debetkorti sóknaraðila án þess að sóknaraðili hafi samþykkt færsluna og staðfest með PIN númeri þar sem að bankanum hafi verið það heimilt á grundvelli í 81. gr. laga um greiðsluþjónustu nr. 114/2021.

Óumdeilt er í málinu að 30. nóvember 2022 samþykkti sóknaraðili greiðslu að fjárhæð 157.440,- DKK af debetkorti sóknaraðila útgefni af varnaraðila og var greiðslan heimiluð og auðkennd með PIN-númeri af hálfu sóknaraðila. Það er einnig ljóst af málavaxtalýsingu og óumdeilt í málinu að síðari greiðslan að fjárhæð 837.230

kr. sem skuldfærð var af sama debetkorti sóknaraðila var ekki heimiluð og auðkennd með PIN-númeri af hálfu sóknaraðila.

Varnaraðili vísar til þess að umþrætt skuldfærsla hafi átt stoð í 81. gr. laga um greiðsluþjónustu nr. 114/2021. Ber því að skoða hvort að skilyrði 81. gr. laga um greiðsluþjónustu hafi verið uppfyllt þegar færslan fór fram.

81. gr. laga um greiðsluþjónustu mælir fyrir um heimild greiðsluþjónustuveitanda greiðanda til að frysta fjármuni á greiðslureikningi greiðanda í tengslum við kortatengda greiðslu og nákvæm fjárhæð hennar er ekki þekkt á þeirri stundu sem greiðandi veitir samþykki sitt. Hins vegar er það skilyrði sett í ákvæðinu að greiðsluþjónustuveitandi greiðandans geti aðeins fryst fjármuni á greiðslureikningi greiðandans ef greiðandinn hefur veitt samþykki fyrir nákvæmlega þeirri fjárhæð sem fyrirhugað er að frysta.

Varnaraðili hefur ekki sýnt fram á að varnaraðili hafi veitt samþykki sitt fyrir heildarfjárhæðinni sem skuldfærð var af debetkorti sóknaraðila og skiptir þar engu hvort að varnaraðili telji að um sé að ræða skuld sem sóknaraðila hafi borið að greiða til söluaðila enda er varnaraðili ekki aðili að viðskiptasambandi sóknaraðila og söluaðila.

Með vísan til framangreinds er fallist á kröfu sóknaraðila um að varnaraðili greiði sóknaraðila 837.230 kr.

Hvað varðar dráttarvaxtakröfu sóknaraðila þá telur nefndin að hún sé það óskýr, sem og órökstudd, að vísa beri henni frá nefndinni m.v. framlögð gögn og framsetningu í málsgögnum.

Hvað varðar kröfu sóknaraðila um greiðslu málskostnaðar hefur nefndin samkvæmt samþykktum úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki enga heimild til að ákvarða sóknaraðila málskostnað í málinu. Verður kröfu hans um greiðslu málskostnaðar þar af leiðandi vísað frá með vísan til j. liðar 1. mgr. 4. gr. samþykktanna.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Varnaraðili F, greiði sóknaraðila M, 837.230 kr. Dráttarvaxtakröfu sóknaraðila og kröfu um málskostnað er vísað frá.

Reykjavík, 16. júlí 2024.
rafræn undirritun

Auður Inga Ingvarsdóttir

Ágúst Bragi Björnsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Hrannar Jónsson

Jóhann Tómas Sigurðsson